

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HÓA - NGHỆ THUẬT

**Quản lý du lịch làng Lương Ngọc,
xã Cẩm Lương, huyện Cẩm Thủy,
tỉnh Thanh Hóa**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

Giảng viên hướng dẫn: Th.S Hoàng Minh Cửa

Sinh viên thực hiện : Lê Thị Hậu

Lớp :

HÀ NỘI - 2011

MỤC LỤC

LỜI MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài.	1
2. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu.....	2
3. Phương pháp nghiên cứu.....	3
4. Mục đích nghiên cứu.....	3
5. Kết quả đóng góp của đề tài.....	4
6. Bố cục của đề tài.....	4
CHƯƠNG 1: CƠ SỞ CỦA CÔNG TÁC TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DU LỊCH VÀ QUẢN LÝ DU LỊCH	5
1.1. Cơ sở pháp lý.....	5
1.2. Cơ sở thực tiễn.....	8
1.3. Lý luận chung về quản lý du lịch.....	12
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG DU LỊCH VÀ CÔNG TÁC QUẢN LÝ... 14	
DU LỊCH TẠI LÀNG LƯƠNG NGỌC, XÃ CẨM LƯƠNG	14
HUYỆN CẨM THỦY TỈNH THANH HÓA.....	14
2.1. Xác định điểm du lịch.....	14
2.1.1. Đặc điểm về vị trí địa lý tự nhiên làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương, huyện Cẩm Thủy, tỉnh Thanh Hóa.....	14
2.1.2. Đặc điểm về kinh tế, văn hoá, xã hội làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương.....	16
2.2. Tiềm năng du lịch Làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương huyện Cẩm Thủy tỉnh Thanh Hóa.....	19
2.2.1. Tiềm năng du lịch.....	19
2.2.2. Xác định tiềm năng du lịch làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương huyện Cẩm Thủy tỉnh Thanh Hóa.....	21
2.3. Thực trạng công tác quản lý du lịch làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương, huyện Cẩm Thủy, tỉnh Thanh Hoá.....	44
2.3.1. Công tác quản lý du lịch tại làng Lương Ngọc của Nhà nước....	45

2.3.2. Chủ thể văn hóa - đồng bào dân tộc Mường làng Lương Ngọc tham gia quản lý và vận hành khu du lịch.	48
2.3.3. Công tác quản lý cơ sở hạ tầng, dịch vụ phục vụ cho du lịch	50
2.3.4. Lượng du khách thăm quan.....	55
2.3.5. Một số loại hình du lịch hiện tại.	55
CHƯƠNG 3: QUAN ĐIỂM, PHƯƠNG HƯỚNG, GIẢI PHÁP QUẢN LÝ DU LỊCH LÀNG LƯƠNG NGỌC, XÃ CẨM LƯƠNG, HUYỆN CẨM THỦY TỈNH THANH HOÁ.....	57
3.1. Quan điểm của Đảng ta về quản lý du lịch.....	57
3.2. Phương hướng nhiệm vụ quản lý du lịch làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương, huyện Cẩm Thủy, tỉnh Thanh Hóa.....	59
3.2.1. Khai thác nguồn tài nguyên du lịch nhân văn.	63
3.2.2. Khai thác nguồn tài nguyên du lịch tự nhiên.....	65
3.3. Giải pháp quản lý du lịch làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương, huyện Cẩm Thủy, tỉnh Thanh Hóa.	66
3.3.1. Giải pháp về tổng thể.	66
3.3.2. Giải pháp về tổ chức quản lý.	69
3.3.3. Giải pháp về cơ chế, chính sách, vốn đầu tư và quy hoạch.....	72
3.3.4. Giải pháp về đầu tư nguồn nhân lực.....	74
3.3.5. Giải pháp về bảo vệ môi trường và bảo tồn các tài nguyên du lịch.	76
3.3.6. Giải pháp về xây dựng và phát triển cơ sở hạ tầng và hoạt động dịch vụ du lịch.	78
3.3.7. Xây dựng các chương trình du lịch hấp dẫn và tiếp thị quảng cáo.	80
3.3.8. Xây dựng môi trường văn hoá du lịch.	83
KẾT LUẬN	85
TÀI LIỆU THAM KHẢO.	87
PHỤ LỤC	88

LỜI MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài.

Du lịch là một hoạt động kinh tế xã hội mang lại nguồn lợi nhuận cao. Hiện nay nhiều nước đã biết tận dụng tiềm năng lợi thế cùng với các chính sách, chiến lược phát triển du lịch phù hợp nên thu hút được đông đảo lượng khách quốc tế, mang về nguồn ngoại tệ, tạo công ăn việc làm, thúc đẩy phát triển kinh tế, tăng thu nhập xã hội. Hoạt động du lịch không chỉ mang lại sự sảng khoái, vui vẻ bổ ích cho con người mà nó góp phần nâng cao hiểu biết và giao lưu giữa con người với con người, giữa các dân tộc ở các quốc gia với nhau. Đặc biệt là sự giao lưu, kế thừa và phát huy tinh hoa của các nền văn hoá trên thế giới.

Ngày nay du lịch là một lĩnh vực đang được chú trọng đầu tư và phát triển của nước ta bởi vì Việt Nam có nhiều tiềm năng và điều kiện cho hoạt động du lịch. Muốn đầu tư và phát triển đạt hiệu quả cao thì việc đầu tiên chúng ta phải nhận diện được tiềm năng du lịch để từ đó có kế hoạch sử dụng hợp lý.

Du lịch là một ngành có định hướng tài nguyên rõ rệt. Tài nguyên du lịch càng phong phú, đặc sắc bao nhiêu thì càng thuận lợi đối với hoạt động du lịch. Vì vậy việc tìm hiểu và đánh giá tiềm năng du lịch có ý nghĩa rất quan trọng trong việc phát triển du lịch.

Thanh Hoá là một trong những tỉnh lớn của Việt Nam, nằm trong vùng chung chuyển giữa các tỉnh phía Bắc và các tỉnh phía Nam nước ta. Trong lịch sử, nơi đây là vùng đất địa linh nhân kiệt, quê hương của Bà Triệu, Lê Đại Hành, Hồ Quý Ly, Lê Lợi, chúa Trịnh, chúa Nguyễn (vùng đất Tam Vương - Nhị Chúa - vùng đất Trạng). Vùng đất giàu truyền thống văn hoá lịch sử, có tiềm năng rất lớn trong tương lai để khai thác loại hình du lịch tham quan các di tích lịch sử, văn hoá.

Thanh Hoá là một trong những địa bàn cư trú của người Việt cổ, nơi có nền văn hoá Đông Sơn rực rỡ với trống đồng Đông Sơn là một trong những di vật độc đáo. Mỗi khi nhắc tới xứ Thanh không chỉ nổi tiếng với những sản vật như: nem chua, bánh gai tứ trụ và những di tích lịch sử như: thành nhà Hồ. Đây cũng là nơi có nhiều dân tộc ít người cư trú: tộc người Mường, Thái, Dao, H'Mông. Mỗi tộc người đều có bản sắc văn hoá riêng. Đặc biệt là làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương, huyện Cẩm Thủy là một vùng dân tộc Mường Trong (đại diện cho tỉnh Thanh Hóa) với hệ thống hang động đá vôi (Động cây Đấng) và suối Cá Thần đã được ngành Văn hoá, Thể thao và Du lịch tỉnh Thanh Hoá công nhận di tích danh thắng cấp tỉnh tại QĐ số: 27/QĐ/SVHTT ngày 25 tháng 04 năm 1993, của Sở Văn hoá - Thông tin Thanh Hoá (nay là Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch) là những tiềm năng đã tạo điều kiện thuận lợi cho làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương, huyện Cẩm Thủy phát triển du lịch vững mạnh trong tương lai. Tuy nhiên, du lịch suối Cá Thần hiện tại vẫn còn sơ khai và mới đang bắt đầu khai thác, đầu tư và phát triển. Chính vì vậy việc nghiên cứu, đánh giá một cách khách quan và khoa học tiềm năng, thực trạng phát triển và quản lý du lịch làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương, huyện Cẩm Thủy là rất cần thiết. Khi được thăm quan suối cá Thần của làng Lương Ngọc - một danh lam thắng cảnh với những truyền thuyết dựng bản lập Mường đều liên quan đến thần Rắn và suối Cá Thần. Là con em của quê hương Thanh Hóa, trên cơ sở kiến tập năm 3 tại phòng nghiệp vụ sở Văn hóa Thể thao và Du lịch Thanh Hóa, em đã có thời gian được tham gia thực tế tại làng Mường Lương Ngọc. Do đó, em đã mạnh dạn chọn đề tài: "**Quản lý du lịch làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương, huyện Cẩm Thủy, tỉnh Thanh Hóa**" làm đề tài khóa luận tốt nghiệp.

2. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu.

- Đối tượng nghiên cứu.

Nghiên cứu đánh giá tài nguyên du lịch và quản lý Du lịch làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương.

Các điểm du lịch, vùng du lịch, các loại hình du lịch của làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương.

- Phạm vi nghiên cứu.

Nghiên cứu, đánh giá tài nguyên du lịch và quản lý du lịch tại làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương

3. Phương pháp nghiên cứu.

- Phương pháp thực địa, điền dã.

Khảo sát thực tế di tích lịch sử văn hoá, danh lam thắng cảnh, làng nghề truyền thống, nhà sàn truyền thống, các trò chơi, trò diễn và các cơ sở lưu trú làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương, huyện Cẩm Thủy, tỉnh Thanh Hoá.

- Phương pháp phân tích, so sánh, tổng hợp.

Phân tích thế mạnh và hạn chế của các loại tài nguyên du lịch cũng như công tác quản lý du lịch làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương.

- Phương pháp nghiên cứu liên ngành.

Thông qua thực địa và tham khảo tài liệu về tài nguyên du lịch cũng như công tác quản lý du lịch làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương, huyện Cẩm Thủy, tỉnh Thanh Hoá. Sẽ tiến hành chọn lọc, đánh giá, tổng hợp thành một chỉnh thể. Từ đó, đánh giá các tài nguyên du lịch cũng như công tác quản lý du lịch làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương một cách tương đối toàn diện.

Nghiên cứu các tài liệu du lịch và thực tế tiềm năng du lịch, quản lý du lịch làng Lương Ngọc một cách toàn diện và đưa ra mối quan hệ giữa các thành phần của hệ thống, tức là đưa ra các ảnh hưởng của tài nguyên du lịch tới việc khai thác nguồn lợi du lịch theo một hệ thống, có mối quan hệ nhân quả, phụ thuộc.

4. Mục đích nghiên cứu.

- Xác định thực trạng quản lý và tiềm năng phát triển du lịch làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương huyện Cẩm Thủy, tỉnh Thanh Hoá

- Đưa ra một số giải pháp nhằm phát triển có hiệu quả và bền vững du lịch du lịch làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương, huyện Cẩm Thủy, tỉnh Thanh Hoá trong thời gian tới.

- Kêu gọi các nhà đầu tư cho hoạt động du lịch có hiệu quả, tăng số lượng khách du lịch làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương, huyện Cẩm Thủy, tỉnh Thanh Hoá.

5. Kết quả đóng góp của đề tài.

- Đánh giá thế mạnh và hạn chế về tiềm năng du lịch và quản lý du lịch làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương, huyện Cẩm Thủy, tỉnh Thanh Hoá.

- Phân tích thực trạng công tác quản lý du lịch của Nhà nước và địa phương tại làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương, huyện Cẩm Thủy, tỉnh Thanh Hoá thông qua các chỉ tiêu về số lượng khách, lao động, cơ sở vật chất.

- Đưa ra một số giải pháp nhằm phát triển du lịch, để những tài nhà đầu tư trong và ngoài tỉnh có cách nhìn mới và sâu hơn về tiềm năng của làng Lương Ngọc, nhanh chóng đưa nơi đây trở thành một địa điểm du lịch hấp dẫn.

6. Bố cục của đề tài.

Ngoài phần mở đầu, kết luận và phụ lục, khoá luận gồm có 3 chương:

Chương 1: Cơ sở của công tác tổ chức hoạt động du lịch và quản lý du lịch.

Chương 2: Thực trạng du lịch và công tác quản lý du lịch làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương, huyện Cẩm Thủy, tỉnh Thanh Hoá.

Chương 3: Quan điểm, phương hướng, giải pháp quản lý du lịch làng Lương Ngọc, xã Cẩm Lương, huyện Cẩm Thủy, tỉnh Thanh Hoá.

TÀI LIỆU THAM KHẢO.

1. Báo cáo khảo sát đầu tư làng Truyền thống làng Lương Ngọc(2008) - Phòng Nghiệp vụ Văn hoá – Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch tỉnh Thanh Hóa
2. *Du lịch bền vững - địa lý du lịch* (1999) Nhà xuất bản thành phố Hồ Chí Minh,
3. Dương Văn Sáu – *Giáo trình quản lý văn hóa di sản với phát triển du lịch*
4. Lê Xuân Sơn (Nxb VHHT năm 2009) *Đồng hành cùng du khách xuôi Ngọc - Cá thân Cẩm Lương.*
5. *Luật Di Sản Văn hóa* được Quốc hội khóa X, kỳ họp thứ 9 thông qua ngày 29 tháng 6 năm 2001.
6. *Luật du lịch nước cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.*
7. Nguyễn Đình Hoè, Vũ Văn Hiếu (2001), *Nhà xuất bản Đại học quốc gia Hà Nội,*
8. *Nghề thủ công truyền thống Thanh Hoá* (1999)- Ban nghiên cứu và biên soạn lịch sử Thanh Hoá Sở Văn hoá Thông tin,.
9. Quốc Chấn - Nhà xuất bản Thanh Hóa (2007). *Những thắng tích của xứ Thanh.*
10. *Quyết định của Thủ Tướng chính phủ phê duyệt Chiến lược phát triển du lịch Việt Nam 2001 – 2010.*
11. *Thanh Hoá di tích và danh thắng* (2004) tập 3 Bảo tàng tổng hợp tỉnh Thanh Hoá, Nhà xuất bản Thanh Hoá,
12. Nguyễn Thị Lan thanh, Phan Văn Tú, Nguyễn Thanh Xuân - *Giáo trình quản lý nguồn nhân lực trong các tổ chức văn hóa nghệ thuật / Nhà xuất bản Đại Học Quốc gia Hà Nội.*
13. Tạp chí Thông tin khoa học (năm 2006 – 2008) Trường Cao đẳng Văn hoá nghệ thuật Thanh Hoá.
14. Thế Đạt - Nhà xuất bản Lao Động (2003). *Du lịch và du lịch sinh thái*
15. Trần Thị Thuý Lan, Nguyễn Đình Quang (2007) *Giáo trình Tổng quan du lịch dùng trong các trường Trung học chuyên nghiệp - Hà Nội*
16. *Truyền thuyết dựng bản lập Mường* (2007) Nxb Văn hóa thông tin năm.
17. Vương Anh (2001) *Tiếp cận Văn hoá bản Mường - Nhà xuất bản Văn hoá Dân tộc.*